

บทความนี้จะเขียนเกี่ยวกับ **โครงสร้าง** หรือรูปแบบของการเขียนเรียงความแก้ **กระทู้ธรรม** ในระดับ **ธรรมศึกษาชั้นตรี** เท่านั้น เพื่อให้ผู้ที่เริ่มเรียนหรือเรียนธรรมศึกษาชั้นตรียุ่่นั้น มีแผนการเขียนที่ถูกต้องซึ่งจำเป็นอย่างมากที่จะต้องทำความเข้าใจในโครงสร้างรูปแบบการเขียนให้ชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นโปรดทำความเข้าใจในโครงสร้างพื้นฐานเบื้องต้นด้านล่าง

โครงสร้างรูปแบบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมตรี

1สุภาษิตบทตั้ง.....

.....

.....คำแปล.....

.....

2 ณ บัดนี้.....

.....

3 คำว่า.....

.....

.....สมดังสุภาษิตที่มาใน.....ว่า

4สุภาษิตเชื่อม 1.....

.....

.....คำแปล.....

.....

5 คำว่า.....

.....

.....

6 สรุป.....

.....

.....สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้นว่า

7สุภาษิตบทตั้ง.....

.....

.....คำแปล.....

.....

มีนัยดังพรรณนามาด้วยประการฉะนี้ 8

อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม

ในการอธิบายของผมจะขออธิบายอยู่ 8 ส่วนตามหมายเลข สีแดง ตามภาพเบื้องต้นนี้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คือสภาพิตบทตั้งเป็นสภาพิตที่สนามหลวงกำหนดมาให้หรือเรียกว่าโจทย์ของวิชานี้ก็ได้และให้เขียนถึงหน้ากระดาษตามภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การเขียนอารัมภบทคือ ณ บัดนี้.. ให้ขึ้นบรรทัดใหม่และย่อหน้าแล้วให้เขียนคำเต็มๆ ว่า ณ บัดนี้จะได้อธิบายขยายความแห่งกระทู้ธรรมสภาพิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้น พอเป็นแนวทางแห่งการศึกษาและนำไปปฏิบัติสืบต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ตรงนี้เป็นการเริ่มเขียนอธิบายสภาพิตบทตั้งที่สนามหลวงกำหนดเป็นโจทย์มาให้ นั่นเอง ให้เราอธิบายประมาณ 7-10 บรรทัด (เว้นบรรทัดด้วย) พออธิบายได้ใจความตามบรรทัดที่กำหนดไว้แล้ว ให้เขียนคำว่า **สมดังสภาพิตที่มาใน.....ว่า** (ต่อท้าย ตรงจุด...นั้นให้เขียนบอกที่มาของสภาพิตเชื่อม ก่อนที่จะเริ่มเขียนสภาพิตเชื่อมต้องบอกที่มาของสภาพิตก่อน)

ขั้นตอนที่ 4 การเขียนสภาพิตเชื่อม เป็นสภาพิตที่เราท่องไว้ เป็นสภาพิตที่นำมาเชื่อมความกับสภาพิตตั้ง เวลาเขียนต้องอยู่กึ่งกลางและตรงกับสภาพิตบทตั้ง

ขั้นตอนที่ 5 ตรงนี้เป็นการเขียนอธิบายสภาพิตเชื่อมที่และเช่นเดียวกันต้องให้ได้ประมาณ 7-10 บรรทัดพอสมควร

ขั้นตอนที่ 6 คือขั้นตอนการเขียนสรุป ให้ย่อหน้าขึ้นบรรทัดใหม่ เขียนคำว่า **สรุปความว่า...** การสรุปความนั้นควรสรุปประมาณ 5-6 บรรทัด เมื่อเขียนสรุปเสร็จแล้วให้เขียนคำว่า **สมดังพุทธสภาพิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้นนั้นว่า** จากนั้นสภาพิตบทตั้งมาปิดตามขั้นตอนที่ 7

ขั้นตอนที่ 7 ให้นำสภาพิตบทตั้งมาปิดอีกทีตามโครงสร้างด้านบน

ขั้นตอนที่ 8 เป็นการเขียนคำปิดสภาพิตบทตั้งอีก คือให้เขียนคำว่า **มีนัยดังพรรณนามาด้วยประการจะนี้** โดยไม่ต้องย่อหน้า นี่คือจบขั้นตอนการเขียนกระทู้ธรรมตรีศรับไม่ยาก

TIP : ควรจำหลักสำคัญดังนี้

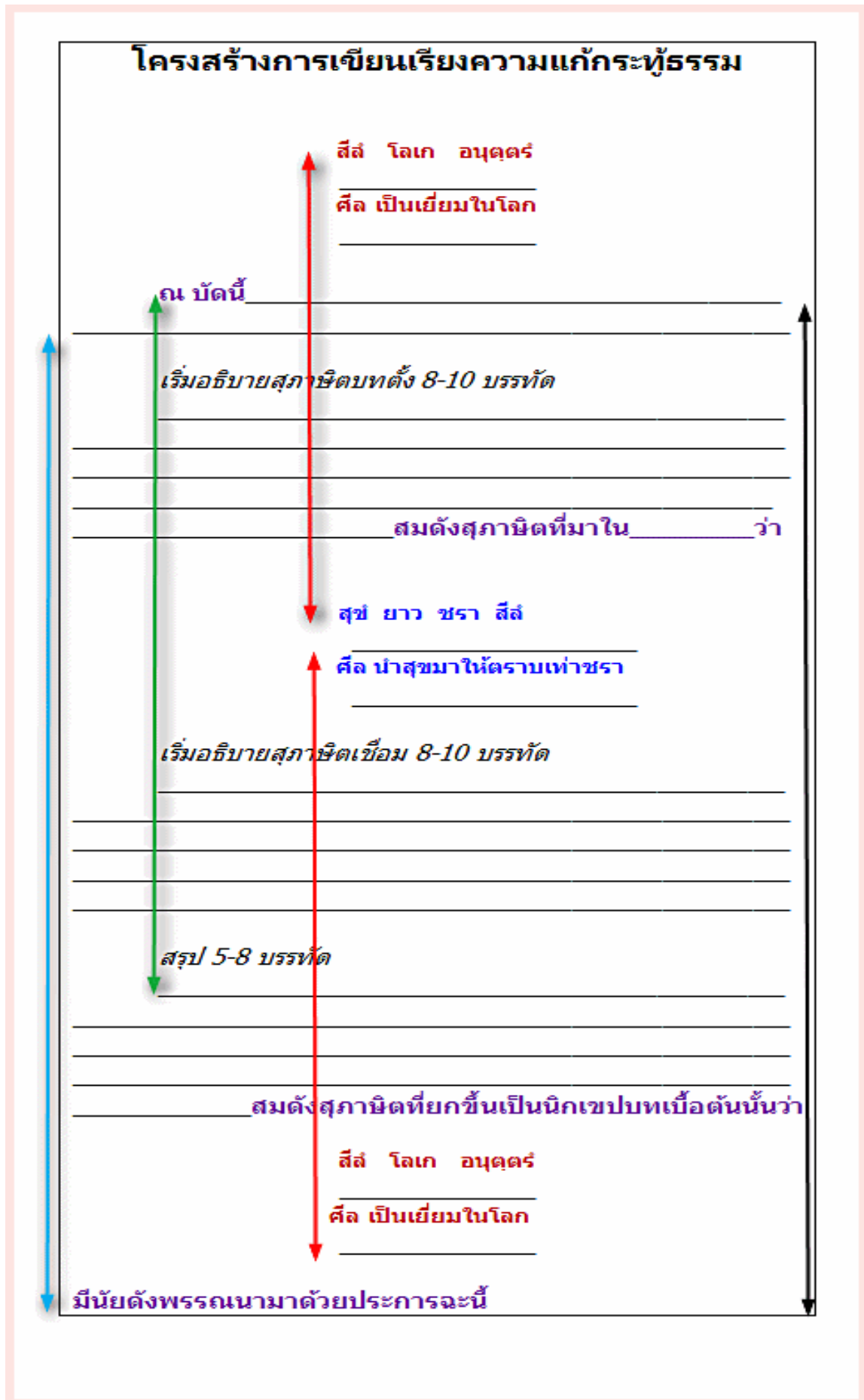
- 1.การเขียนสภาพิตต้องอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษและตรงกัน
2. ตามเลข 2, 3, 5, 6, เวลาเขียนต้องย่อหน้าทุกครั้งนะครับและให้ตรงกัน
- 3.สิ่งที่ต้องจำให้ได้เองเมื่อลงมือเขียน คือ
 - คำอารัมภบท,
 - สภาพิตเชื่อมพร้อมคำแปลและที่มาของสภาพิตเชื่อม,
 - สมดังสภาพิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้นนั้นว่า
 - มีนัยดังพรรณนามาด้วยประการจะนี้

เหล่านี้ผู้เรียนผู้สอบต้องจำให้ได้เองนะครับ เพราะเวลาสอบจะมีแค่กระดาษขาวเปล่าๆ และโจทย์ปัญหา ก็คือสภาพิตบทตั้งที่สนามสอบนำมาให้เท่านั้น และผู้สอบจะต้องเขียนให้ถูกต้องตามโครงสร้างเบื้องต้นนั้น ฉะนั้นอย่าลืมจำให้ได้นะครับ

สุดท้ายหวังว่าคงจะไม่ยากนะครับ ผมเชื่อว่าถ้าเราทำความเข้าใจดีแล้วลองลงมือเขียนประมาณสองสามครั้งเราก็จะจำรูปแบบโครงสร้างการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมได้ขึ้นใจแน่นอน

อธิบายโครงสร้างการเขียนกระทู้ธรรมตรี

บทความนี้จะอธิบายเสริมเข้าใจจากที่เคยเขียนอธิบาย โครงสร้างการเขียนกระทู้ธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นและให้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น เพราะวิชาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมเป็นวิชาที่มีความละเอียดอ่อน แม้เราจะสามารถอธิบายได้ด้อย่างไรแต่หากไม่ถูกต้องตามหลักโครงสร้างหรือรูปแบบการเขียนจะต้องมีผลต่อคะแนนของผู้เรียนผู้สอบ ดังนั้นควรศึกษาให้เข้าใจจากบทความนี้เสริมอีก

อธิบายโครงสร้างตามลูกศร

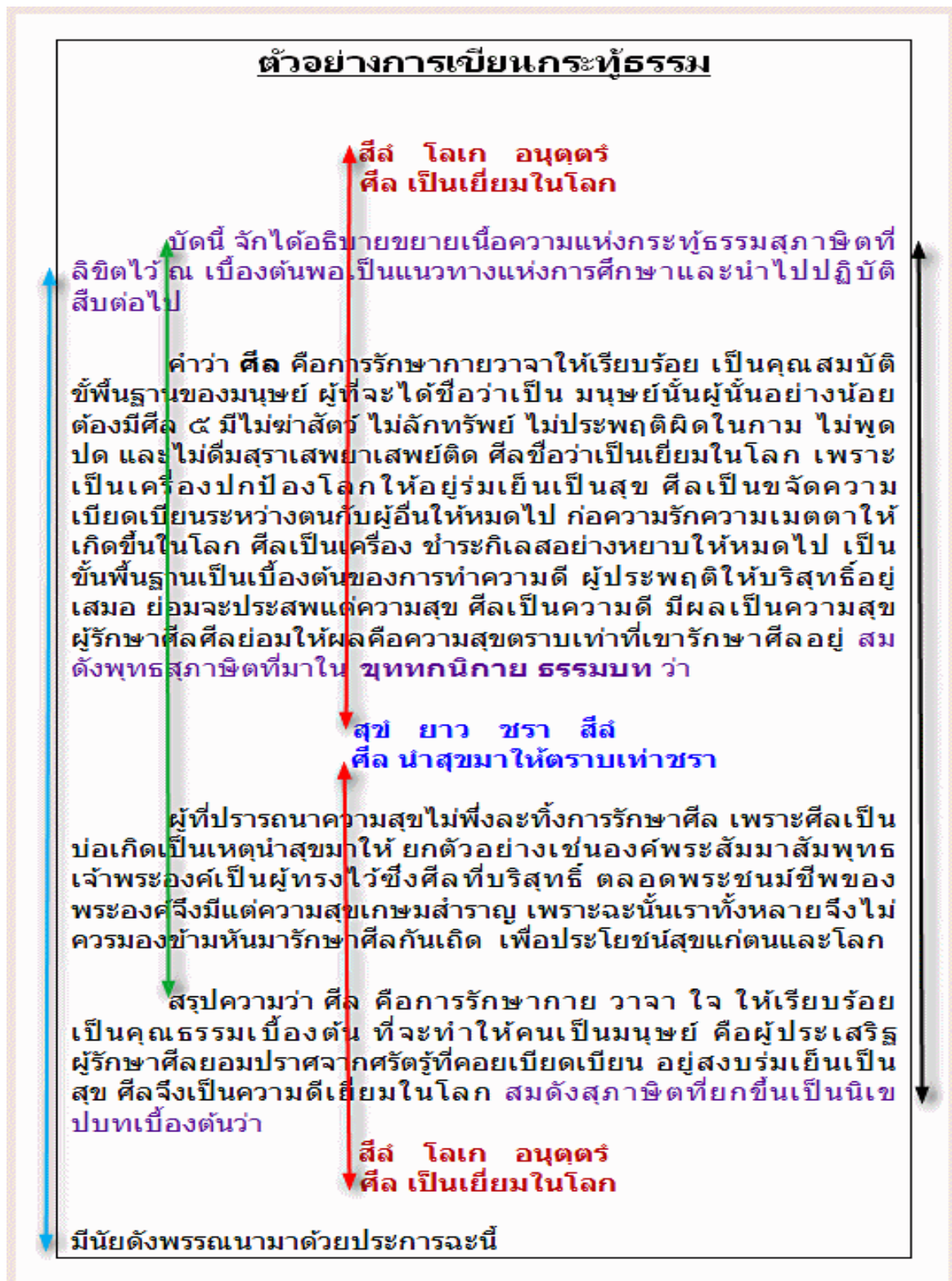
ลูกศรสีแดง หมายถึงพุทธสภาพทั้ง 3 นั้นจะต้องเขียนให้อยู่ระหว่างกึ่งกลางหน้ากระดาษ และให้ตรงกันตั้งแต่ **สภาพิตตั้ง สภาพิตเชื่อม** และ**สภาพิตปิดท้าย** จะต้องให้ตรงกันตามแนวลูกศรสีแดงในภาพ

ลูกศรสีเขียว หมายถึงย่อหน้าทุกครั้งจะต้องให้ตรงกันตามแนวลูกศร (การย่อหน้าควรประมาณ 5-6 ตัวอักษร หรือ 1 ข้อมือของนิ้วชี้)

ลูกศรสีฟ้า หมายถึงบรรทัดต่อจากที่เราย่อหน้าแล้ว จะต้องเขียนให้ชิดติดเส้นขอบกระดาษพอสวยงาม ไม่ต้องติดมากก็ได้ แต่ตัวอักษรต้องตรงกันเป็นระเบียบตามแนวเส้นลูกศรสีฟ้า

ลูกศรสีดำ หมายถึงเนื้อหาหรือตัวอักษรควรจะต้องชิดเส้นสุดตามเส้นของกระดาษเขียนนั่นเอง และอย่างเขียนเลยออกมานอกเส้น นอกจากจะดูไม่สวยงามแล้วยังอาจจะมีผลต่อคะแนนการเขียนกระทู้ด้วย

และเมื่อนำมาเขียนก็จะได้ตามรูปแบบด้านล่างนี้ครับ

ทริป : ธรรมศึกษาโทและธรรมศึกษาเอก ก็ให้หลักการเดียวกันครับ แม้ว่าโครงสร้างด้านบนจะเป็นของธรรมศึกษาตรี แต่รูปแบบการเขียนก็ใช้ลักษณะเดียวกัน เพียงแต่ว่าธรรมชั้นโทจะต้องเพิ่มสภาศิตเชื่อมขึ้นมา **2** สภาศิตและธรรมศึกษาชั้นเอกจะต้องเพิ่มสภาศิตเชื่อมขึ้นมา **3** สภาศิตเท่านั้นเอง

สุดท้ายคงจะเข้าใจแจ่มแจ้งชัดเจนนะครับ แต่ถ้าเกิดมีข้อสงสัยก็ลองอ่านบทความอื่นๆ เสริมหรือคอมเมนต์ถามไว้ด้านล่างครับผม

ตัวอย่างการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมตรี

ต่อจากการครั้งก่อนที่ได้พูดถึงโครงสร้างการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมตรีและอธิบายโครงสร้างกระทู้ธรรมตรี เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้นผู้เรียนจึงจำเป็นต้องดูตัวอย่างการเขียนในบทความนี้ประกอบครับ เพราะเมื่อนำมาเขียนลงในกระดาษก็จะได้ตามแบบด้านล่างนี้

Tip: เวลาเขียนจริงต้องให้สภาศิตตรงกันอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ และย่อหน้าก็ตรงตรงกันทุกครั้ง ที่สำคัญต้องเว้นบรรทัดตามตัวอย่างนี้

ตัวอย่างจะ

เลขที่...๑...

ปะโยคนักรธรรมชั้น...ตรี.....

วิชา....เรียงความแก้กระทู้ธรรม....

สอบในสนามหลวง

วันที่ ...๑๕.. เดือน...พฤศจิกายน..... พ.ศ.๒๕๕๓.....

สีล โลเก อนุตตร

สีล เป็นเยี่ยมในโลก

ณ บัดนี้จักได้อธิบายขยายเนื้อความแห่งพุทธศาสนสภาศิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้น พอเป็นแนว

แห่งการศึกษาและนำไปปฏิบัติสืบไป

คำว่า สีล คือการรักษากายวาจาใจให้เรียบร้อย เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ผู้ที่จะได้

ผู้ที่จะได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์นั้นผู้นั้นอย่างน้อยต้องมีสีล ๕ มิใช่มาสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติดมในกาม

ไม่พูดปด และไม่ดื่มสุราเสพยาเสพติด สีลชื่อว่าเป็นเยี่ยมในโลกเพราะเป็นเครื่องป้องกันโลกให้อยู่ร่มเย็น

นเป็นสุขสีลเป็นเครื่องขจัดความเบียดเบียนระหว่างตนกับผู้อื่นให้หมดไป ก่อความรักความเมตตาให้เกิด

ขึ้นในโลก สีลเป็นเครื่องชำระกิเลสอย่างหยาบให้หมดไป เป็นขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นของการทำความดีผู้

ให้บริสุทธิ์อยู่เสมอย่อมจะประสบแต่ความสุข สีลเป็นความดี มีผลเป็นความสุข ผู้รักษาสีลสละยอมให้ผล

ความสุขทราบเท่าที่เขารักษาสีลอยู่ สมดังพุทธศาสนสภาศิตที่มาใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

สุขุ ยาว ขรา สีล

สีลนำสุขมาให้ทราบเท่าขรา

ผู้ที่ปรารถนาความสุขไม่พึงละทิ้งการรักษาสีล เพราะสีลเป็นบ่อเกิด เป็นเหตุนำสุขมาให้ ยกตัว

อย่างเช่น องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งสีลที่บริสุทธิ์ ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์จึง

มีแต่ความสุขเกษมสำราญ เพราะฉะนั้น เราทั้งหลายจึงไม่ควรมองข้ามหันมารักษาศีลกันเถิดเพื่อประโยชน์
นุสขแก่ตนและโลก
สรุปความว่า ศีล คือการรักษากายวาจาให้เรียบร้อย เป็นคุณธรรมเบื้องต้น ที่จะทำให้คนเป็นม
นุษย์ คือผู้ประเสริฐ ผู้รักษาศีล ย่อมปราศจากศัตรูที่คอยเบียดเบียน อยู่สงบบรมเย็นเป็นสุข ศีลจึงเป็นค
ความดีเยี่ยมในโลก สมดังสุภาษิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้นว่า
ศีล โลก อนุตตร
ศีล เป็นเยี่ยมในโลก
มีนัยดังพรรณนามาก็มีด้วยประการฉะนี้

พุทธศาสนสุภาษิตเล่ม1 สำหรับธรรมศึกษาชั้นตรี

ในระดับ**ธรรมศึกษาชั้นตรี**จะต้องใช้**พุทธศาสนสุภาษิตเล่ม1**ในการเขียนเรียนความแก่กระทุ้กรรมตามหลักสูตรของธรรมศึกษาที่ประกาศใช้ในปัจจุบันและมีกำหนดขอบข่ายการออกข้อสอบไว้ **5**หมวด คือ1. ทานวรรค หมวดทาน 2.ศีลวรรค หมวดศีล 3.สดีวรรค หมวดสติ 4.บาปวรรค หมวดบาป 5.บุญวรรค หมวดบุญ และยังกำหนดหัวข้อสุภาษิตที่มีประโยชน์น่าใช้ไว้ด้วย ซึ่งเป็นการดีและสะดวกอย่างมากสำหรับผู้เรียน เพราะจะได้ไม่ต้องไปมั่วหาสุภาษิตเอง เราก็เอาตามที่สนามหลวงกำหนดมาให้เลยจะดีที่สุด แต่ที่สนามหลวงกำหนดมาให้ก็มีมาก ผมจึงได้เลือกเอาเฉพาะที่คิดว่าจำได้ง่ายๆ มาโพสในบทความนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สะดวกในการเลือกที่จะจำและนำไปเขียนเรียงความแก่กระทุ้กรรม

1. ทานวรรค คือ หมวดทาน

ทานญจ ยุตญจ สมานมาหุ

ท่านว่า ทานและการรบ เสมอกัน

ส. ส. ๑๕/๒๙

วิเจยย ทานํ สุตตปปสตก.

การเลือกให้ อันพระสุตตทรงสรรเสริญ

ส.ส. ๑๕/๓๐

พาลา หเว นป্পัสสนติ ทาน.

คนพาลเท่านั้น ย่อมไม่สรรเสริญทาน.

ข. ขา. ๒๕/๓๘.

ทท์ ปิโย โหติ ภชนติ น พหุ.
ผู้ให้ ย่อมเป็นที่รัก คนหม่มากย่อมคบเขา.
อง.ปญจก. ๒๒/๔๓.

ททมาโน ปิโย โหติ.
ผู้ให้ ย่อมเป็นที่รัก.
อง. ปญจก. ๒๒/๔๔.

2. ศีลวรรค คือ หมวดศีล

สีล ยาว ชรา สารุ.
ศีลยังประโยชน์ให้สำเร็จตราบเท่าชรา.
ส.ส. ๑๕/๕๐

สข ยาว ชรา สีล.
ศีลนำสุขมาให้ตราบเท่าชรา.
ข.ธ. ๒๕/๕๙.

สญญมโต เวร น จียติ.
เมื่อคอยระวังอยู่ เวรย่อมไม่ก่อขึ้น.
ที.มหา. ๑๐/๑๕๙.

สีล รุกเขยเม เมธาวิ.
ปราชญ์พึงรักษาศีล.
ข.อิติ. ๒๕/๒๘๒.

3. สติวรรค คือ หมวดสติ

สติ โลกสมิ ชาติโร.
สติเป็นธรรมเครื่องตื่นอยู่ในโลก.
ส. ส. ๑๕/๖๑.

สติมโต สทา ภทท์.
คนผู้มีสติ มีความเจริญทุก
เมื่อ.

ส.ส. ๑๕/๓๐๖.

สติมโต สุเว เสยโย.
คนมีสติ เป็นผู้ประเสริฐทุกวัน.
ส.ส. ๑๕/๓๐๖.

4. ปาปวรรค คือ หมวดบาป

ทุกโข ปาปสส อจฺจโย.
ความสั่งสมบาป นำทุกข์มาให้.
ข.ธ. ๒๕/๓๐.

ปาปานิ อกรณํ สุข.
การไม่ทำบาป นำสุขมาให้.
ข.ธ. ๒๕/๕๙.

ปาเป น รมตี สุข.
คนสะอาดไม่ยินดีในความชั่ว.
ข.อ. ๒๕/๑๖๖.

นตถิ ปาป อกุกพโต.

บาปไม่มีแก่ผู้ไม่ทำ.

ข.ธ. ๒๕/๓๑.

ปาปานิ ปริวชเย.

พึงละเว้นบาปทั้งหลาย.

ข.ธ. ๒๕/๓๑.

5. ปุณญวรรค คือ หมวดบุญ

ปญญ โจรเหติ ทูหริ.

บุญอันโจรนำไปไม่ได้.

ส.ส. ๑๕/๕๐.

สุโข ปุณญสุส อจจโย.

ความสงบสุขขึ้นซึ่งบุญ นำสุขมาให้.

ข.ธ. ๒๕/๓๐.

ปญญานิ ปรรโลกสมิ ปติฏฐา โหนติ ปาณิน.

บุญเป็นที่พึงของสัตว์ในโลกหน้า.

ส.ส. ๑๕/๒๖

ปญญานิ กยิราถ สุขาวทานิ

ควรทำบุญอันนำสุขมาให้.

ส.ส. ๑๕/๓.

Tip : การนำสุภาษิตไปใช้ต้องจำที่มาของสุภาษิตด้วย เพราะการเขียนกระทู้ธรรมก่อนจะเชื่อมสุภาษิตที่เราเตรียมไว้เราจะต้องบอกที่มาของสุภาษิตนั้นๆ ก่อนครับ

อีกอย่างจะสังเกตว่าจะมีตัวเลขทับตัวเลขด้านข้างของที่มาสุภาษิตแต่ละตัว ตัวเลขนั้นเป็นการบอกเล่มและบอกหน้าของที่มาสุภาษิตแต่ละตัว แต่ไม่ต้องไปจำนะครับให้จำเฉพาะที่มาสุภาษิตเป็นตัวอักษรย่อ เช่น "ส. ส." แต่เวลานำไปเขียนก็เขียนตัวใหญ่ศึกษาได้จากบทความ **อักษรย่อบอกที่มาของพุทธสุภาษิต** นะครับ...

เครดิตสุภาษิต : คู่มือหลักสูตรธรรมศึกษาตรีธรรม 4 วิชาของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง พ.ศ. 2550

อักษรย่อบอกที่มาของพุทธศาสนสุภาษิต

การเขียนเรียงความแก้กระทู้**ธรรมธรรมศึกษาชั้นตรี ธรรมศึกษาชั้นโท และธรรมศึกษาชั้นเอก**นั้น ผู้เรียนผู้สอบจำเป็นอย่างมากที่จะต้องอ้างที่มาของ**พุทธศาสนสุภาษิต** เพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนกระทู้และ**ถูกต้องตามหลักปฏิบัติในการสอบสนามหลวง** เนื่องจากการอ้างที่มาของสุภาษิตทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและถูกต้องว่าผู้เรียนผู้สอบไม่ได้เขียนกระทู้ขึ้นอย่างมั่วๆ และที่สำคัญยังเป็นการให้เครดิตกับสุภาษิตและแหล่งที่มาของสุภาษิตทำให้งานเขียนของเราออกมาอย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นครับ

อักษรย่อบอกที่มาของพุทธศาสนสุภาษิต

อักษรย่อ	เขียนที่มาแบบเต็ม	
อจ. อฏฐก.	อจคุดตรนิกาย	อฏฐกนิปาต
อจ. จตกก.	อจคุดตรนิกาย	จตกกนิปาต
อจ. จก.	อจคุดตรนิกาย	จกนิปาต
อจ. ติก.	อจคุดตรนิกาย	ติกนิปาต
อจ. ทสก.	อจคุดตรนิกาย	ทสกนิปาต
อจ. ปญจก.	อจคุดตรนิกาย	ปญจกนิปาต
อจ. สดตก.	อจคุดตรนิกาย	สดตกนิปาต
ข. อิติ.	ขุททกนิกาย	อิติวุตตก
ข. อุ.	ขุททกนิกาย	อุทาน
ข. ขุ.	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐ
ข. จรียา.	ขุททกนิกาย	จรียาปิฎก
ข. จุ.	ขุททกนิกาย	จุฬินิเทศ
ข. ข่า. อฏฐก.	ขุททกนิกาย	ชาตก อฏฐกนิปาต
ข. ข่า. อสัติ.	ขุททกนิกาย	ชาตก อสัตินิปาต
ข. ข่า. เอก.	ขุททกนิกาย	ชาตก เอกนิปาต
ข. ข่า. จตตافیส.	ขุททกนิกาย	ชาตก จตตافیสนิปาต
ข. ข่า. จตกก.	ขุททกนิกาย	ชาตก จตกกนิปาต
ข. ข่า. จก.	ขุททกนิกาย	ชาตก จกนิปาต
ข. ข่า. ตีส.	ขุททกนิกาย	ชาตก ตีสนิปาต
ข. ข่า. ติก.	ขุททกนิกาย	ชาตก ติกนิปาต
ข. ข่า. เตรส.	ขุททกนิกาย	ชาตก เตรสนิปาต
ข. ข่า. ทวาทส.	ขุททกนิกาย	ชาตก ทวาทสนิปาต
ข. ข่า. ทสก.	ขุททกนิกาย	ชาตก ทสกนิปาต
ข. ข่า. ทุก.	ขุททกนิกาย	ชาตก ทุกนิปาต
ข. ข่า. นวก.	ขุททกนิกาย	ชาตก นวกนิปาต
ข. ข่า. ปกิณณก.	ขุททกนิกาย	ชาตก ปกิณณกนิปาต
ข. ข่า. ปญจก.	ขุททกนิกาย	ชาตก ปญจกนิปาต
ข. ข่า. ปญญาส.	ขุททกนิกาย	ชาตก ปญญาสนิปาต
ข. ข่า. มหา.	ขุททกนิกาย	ชาตก มหานิปาต
ข. ข่า. วิส.	ขุททกนิกาย	ชาตก วิสตินิปาต
ข. ข่า. สญฺฐิ.	ขุททกนิกาย	ชาตก สญฺฐินิปาต
ข. ข่า. สดตก.	ขุททกนิกาย	ชาตก สดตกนิปาต
ข. ข่า. สดตติ.	ขุททกนิกาย	ชาตก สดตตินิปาต

ข. เกร	ขุททกนิกาย เกรดาถา
ข. เกร็.	ขุททกนิกาย เกร็ดาถา
ข. ธ.	ขุททกนิกาย ธมมปท
ข. ปฏี.	ขุททกนิกาย ปฏีสุมภิตามคฺค
ข. พุ	ขุททกนิกาย พุทรวส
ข. มหา.	ขุททกนิกาย มหานิทฺเทส
ข. สุ.	ขุททกนิกาย สุตตนิปาต
ที. ปาฏี.	ทีฆนิกาย ปาฏีกวคฺค
ที. มหา.	ทีฆนิกาย มหาวกคฺค
ม. อุป.	มชฺฌนิกาย อุปริปณฺณาสก
ม. ม.	มชฺฌนิกาย มชฺฌิมปณฺณาสก
ส. นิ.	สํยุตตนิกาย นีทานวกคฺค
ส. มหา.	สํยุตตนิกาย มหารวาวคฺค
ส. ส.	สํยุตตนิกาย สคาถวกคฺค
ส. สฬ.	สํยุตตนิกาย สฬายตนวกคฺค
ส. ม.	สวดมนต์ฉบับหลวง (พิมพ์ครั้งที่ ๕)
ร. ร. ๔	พระราชบัญญัติรัชกาลที่ ๔
ว. ว.	สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
ส. ฉ.	สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฉิม)
ส. ส.	สมเด็จพระสังฆราช (สา)
- / -	เลขหน้าขึ้นดบอกล่่ม เลขหลังขึ้นดบอกล่่ม

TiP : ตัวอักษร **สีแดง** ด้านซ้าย คือตัวย่อที่มาของสภาขิต และส่วนตัวอักษร **สีน้ำเงิน** ด้านขวา คือตัวเต็มของพุทธศาสนสภาขิต ที่จะต้องนำมาเขียนอ้างที่มาในวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม

และสุดท้ายอย่างล่่มนะครับ เวล่าน่าที่มาของพุทธศาสนสภาขิตใดไปอ้างอิงบอกที่มาของสภาขิตนั้นๆ จะต้องนำ **"ตัวเต็ม"** ของสภาขิตนั้นๆ ไปเขียน และอย่าเขียนแบบตัวย่อนะครับ **ตัวอย่างดูด้านล่าง**

สมดั่งพุทธสภาขิตที่มาใน **ขุททกนิกาย ธรรมบท** ว่า

แบบนี้ "ถูกต้อง"

สมดั่งพุทธสภาขิตที่มาใน **ขุ.ธ.** ว่า

แบบนี้ "ผิด"

และหวังว่าบทความนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนธรรมศึกษาทุกคนนะครับและอย่าล่่มจำที่มาของสภาขิตที่จะนำไปอ้างอิงแม่นๆ

